

TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 19228

Tarih : 29.02.2026

Ömer Faruk Gergerlioğlu
Kocaeli Milletvekili

47164

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Adalet Bakanı Sayın Akın Gürlek tarafından Anayasanın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Ömer Faruk GERGERLİOĞLU

Kocaeli Milletvekili

Özgürlük İçin Hukukçular Derneği Ankara Şubesi Hapishane Komisyonu tarafından; İç Anadolu Bölgesi'nde bulunan 16 farklı ceza infaz kurumunda gerçekleştirilen avukat ziyaretleri, mahpuslarla ve aileleriyle yapılan görüşmeler ile yazılı başvurular sonucunda altı aylık hak ihlalleri raporu hazırlanmıştır.

Raporda Afyon, Bolvadin, Çorum, Sungurlu, Eskişehir, Karabük, Kırıkkale, Kırşehir, Sincan ve Yozgat'taki farklı tiplerdeki ceza infaz kurumlarında ağır, yaygın ve sistematik hak ihlalleri yaşandığı ileri sürülmektedir.

İdare ve Gözlem Kurullarının “çok kitap okuma”, “selam vermeme”, “pişmanlık göstermeme” veya “toplumla bütünleşmeye uygun olmama” gibi soyut değerlendirmelerle mahpusların koşullu salıverilmelerini üç aydan bir yıla kadar ertelediği; bazı mahpusların kurula dahi çıkarılmadan haklarında karar verildiği belirtilmektedir.

Hastane sevklerinin 8-12 ay, diş tedavilerinin 6-8 ay, fizik tedavi sevklerinin ise bir ila bir buçuk yıl geciktirildiği; ağır hasta mahpusların tedavilerinin aksadığı, kullandıkları ilaçlara erişimlerinin engellendiği ve kendilerine muadil ilaç dayatıldığı aktarılmaktadır.

TBMM Halkla İlişkiler Binası
2. Kat, 2 Nolu Banko Oda: F214 Bakanlıklar/Ankara
Tel.: +90 (312) 420 63 86 - 87 Faks: +90 (312) 420 24 82

Raporda ayrıca ağız içi arama, çıplak arama, kelepçeli muayene, ring araçlarında uzun süre kelepçeli bekletme, süngerli odada kötü muamele, gece baskınları, darp ve uyku yoksunluğu oluşturacak uygulamalara ilişkin iddialar bulunmaktadır.

Yüksek güvenli ve S tipi ceza infaz kurumlarında mahpusların dört yılı aşan sürelerle tek kişilik odalarda tutulduğu, günde yalnızca bir saat havalandırmaya çıkarıldığı; sohbet, spor, atölye ve kurs haklarından yararlanılmadığı belirtilmektedir.

Kürtçe mektup ve savunmaların “tercüman bulunmadığı” gerekçesiyle bekletildiği veya gönderilmediği, tercüman ücretinin mahpuslara yüklenmek istendiği; bazı gazete, dergi ve televizyon kanallarına erişimin engellendiği ve kitap sayısına keyfî sınırlamalar getirildiği ileri sürülmektedir.

Kırşehir’deki ceza infaz kurumlarında suyun paslı ve kirli aktığı, mahpusların vücutlarında yaralar oluştuğu, sıcak ve soğuk suya erişimin sınırlandırıldığı, yeterli temizlik malzemesi verilmediği ve yemeklerin yeterli besin değerine sahip olmadığı da raporda yer alan iddialar arasındadır.

Bu bağlamda;

1. Özgürlük İçin Hukukçular Derneği Ankara Şubesi tarafından hazırlanan rapor Bakanlığınıza ulaşmış mıdır? Raporda yer alan iddialar hakkında idari veya adli inceleme başlatılmış mıdır?
2. Rapora konu edilen 16 ceza infaz kurumunun tam isimleri nelerdir? Bu kurumlarda son beş yılda işkence, kötü muamele, sağlık hakkı, haberleşme ve tecrit iddialarıyla kaç başvuru yapılmıştır?
3. İdare ve Gözlem Kurulları tarafından son beş yılda kaç mahpusun koşullu salıverilmesi ertelenmiştir? Erteleme kararlarının kaç “pişmanlık göstermeme”, “çok kitap okuma”, “selam vermeme” veya benzeri değerlendirmelere dayandırılmıştır?
4. Mahpusların İdare ve Gözlem Kurulu karşısına çıkarılmadan, yalnızca kurum psikoloğunun değerlendirmesi üzerinden koşullu salıverilmelerinin ertelendiği iddiası doğru mudur? Bu uygulamanın hukuki dayanağı nedir?
5. Rapora konu ceza infaz kurumlarında hastane, diş ve fizik tedavi sevki bekleyen mahpus sayısı kaçtır? Sevklerin aylarca geciktirilmesi veya iptal edilmesinde personel ve ring aracı yetersizliğinin etkisi nedir?

Ömer Faruk Gergerlioğlu
Kocaeli Milletvekili

6. Kalp hastalığı, kanser, ortopedik engel, şarapnel yarası veya başka ağır hastalıkları bulunan mahpuslardan tedavisi geciktirilenlerin sayısı kaçtır? Cezaevi koşullarında yaşamını sürdüremeyeceği belirlenen mahpuslar için infazın ertelenmesi veya alternatif infaz usulleri uygulanmakta mıdır?
7. Mahpusların hekimler tarafından reçete edilen ilaçlara erişimlerinin engellendiği ve kendilerine rızaları dışında muadil ilaç verildiği iddiaları doğru mudur? İlaç değişiklikleri hangi tıbbi ve idari usule göre yapılmaktadır?
8. Ceza infaz kurumlarına girişlerde veya hastane sevklerinde ağız içi arama, çıplak arama ve kelepçeli muayene uygulandığı iddiaları hakkında inceleme yapılmış mıdır? Bu uygulamaları kabul etmediği için sağlık hizmetine erişemeyen mahpus sayısı kaçtır?
9. Kırıkkale F Tipi Yüksek Güvenlikli Ceza İnfaz Kurumunda üç mahpusun yerde sürüklenerek süngerli odaya götürüldüğü ve elbiselerinin yırtılarak çıkarıldığı; Kırşehir Yüksek Güvenlikli Ceza İnfaz Kurumunda ise bir mahpusun çıplak aramayı kabul etmediği için darbedilerek 32 gün gözlem odasında tutulduğu iddiaları hakkında hangi adli ve idari işlemler yapılmıştır?
10. Gece baskın aramaları, sürekli ışık yakılıp söndürülerek uyku yoksunluğu oluşturulması, eşyalara zarar verilmesi, mahpusların ring araçlarında uzun süre kelepçeli tutulması ve benzeri kötü muamele iddiaları hakkında kaç kamu görevlisi soruşturulmuş ve kaç hakkında yaptırım uygulanmıştır?
11. Kırşehir S Tipi Ceza İnfaz Kurumunda kötü muamele ve ağır tecrit koşulları nedeniyle intihar ve kendine zarar verme vakaları yaşandığı iddiaları doğru mudur? Son beş yılda rapora konu kurumlardaki intihar, intihar girişimi ve kendine zarar verme vakalarının sayısı kaçtır?
12. Yüksek güvenlikli ve S tipi ceza infaz kurumlarında mahpusların dört yılı aşan sürelerle tek kişilik odalarda tutulduğu, günde yalnızca bir saat havalandırmaya çıkarıldığı ve sohbet, spor, atölye ve kurs faaliyetlerinden yararlandırılmadığı iddiaları doğru mudur? Bu kurumlardaki ağır tecrit koşullarının sona erdirilmesine yönelik bir çalışma yürütülmekte midir?
13. Sincan 1 No.lu Yüksek Güvenlikli, Afyon T Tipi ve Yozgat 2 No.lu T Tipi ceza infaz kurumlarında Kürtçe mektup ve savunmaların “tercüman yokluğu” veya “sakıncalı

içerik” gerekçeleriyle aylarca bekletildiği ya da gönderilmediği iddiaları doğru mudur?

Tercüman giderlerinin mahpuslara yüklenmesinin hukuki gerekçesi nedir?

14. Mahpusların gazete, dergi, kitap ve televizyon kanallarına erişimlerinin sınırlandırılması; temiz ve yeterli suya ulaşamamaları, yeterli temizlik malzemesi verilmemesi ve besin değeri düşük yemeklerle beslenmeye zorlanmaları iddiaları hakkında kurum bazında hangi inceleme ve iyileştirmeler yapılmıştır?
15. Mahpusların infaz hâkimliklerine, Cumhuriyet başsavcılıklarına, TBMM’ye ve diğer kamu kurumlarına gönderdikleri dilekçelerin kayda alınmadığı veya ilgili mercilere ulaştırılmadığı iddiaları doğru mudur? Rapora konu ceza infaz kurumlarının bağımsız kurumlar, barolar ve insan hakları örgütleri tarafından önceden haber verilmeksizin denetlenmesi ve denetim sonuçlarının kamuoyuyla paylaşılması sağlanacak mıdır?